

До Председателя на научно жури,
определено със Заповед № Р - 1882/ 22.10.2021 г.
на Ректора на Медицински университет–Пловдив

На Ваш Протокол №1/ от 03.11.2021г.

Приложено представям: Становище

по конкурс за заемане на академична длъжност “ДОЦЕНТ”

по научна специалност „Психиатрия“

обявен за нуждите на МУ-Пловдив, Катедра „Психиатрия и медицинска психология“
в ДВ, бр. 63/30.07.2021 г.

Изготвил становището: Проф. д-р Анастасия Георгиева Тренова, дмн

Научна специалност: Нервни болести

Институция: Медицински Университет-Пловдив, Медицински факултет,
Катедра по Неврология

Адрес и контакти:

Медицински Университет – Пловдив, Катедра по Неврология

Гр. Пловдив, бул. „Васил Априлов”15а

Електронен адрес: atrenova@yahoo.com

Телефони: 0896 308 770

Становището е съставено в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Раздел III /Раздел IV от ППЗРАСРБ – Условия и ред за заемане на академична длъжност „доцент”.

СТ А Н О В И Щ Е

**От Проф. Д-р Анастасия Георгиева Тренова, дмн
Катедра по Неврология, МУ – Пловдив,**

член на научно жури, определено със Заповед № Р1882/22.10.2021 г. на Ректора на Медицински Университет – Пловдив за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” за нуждите на Медицински Университет – Пловдив, Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ за преподаване на български и английски език по научната специалност „Психиатрия” професионално направление 7.1 ”Медицина”, област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, обявен в ДВ бр. 63 от 30.07.2021 г.

КАНДИДАТ: Д-р Златослав Петров Арабаджиев, дм - главен асистент в Катедрата „Психиатрия и медицинска психология“ МУ- Пловдив.

I. Анализ на кариерния профил на кандидата

1. Професионално развитие:

- Завършва висше образование с магистърска степен по медицина в МУ– Пловдив през 2005 г. с мн. добър успех.

- През 2008г. придобива магистърска степен по Приложна психология в ПУ „Паисий Хилендарски“.

- От 2007 до 2017г. е лекар ординатор в ЦСМП гр. Пазарджик

- От 2014г. и в момента работи като психиатър в Клиниката по Психиатрия и Медицинска психология на УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД гр. Пловдив, както и в амбулаторна психиатрична практика.

- В периода 2009 -2019г. има многобройни участия (29) в обучителни курсове в страната и в чужбина в различни направления като Приложна психология и позитивна психотерапия, Хипноза и хипнотерапия, Електроконвулсивна терапия, Съдебна психиатрия, Детска психопатология, Психодиагностика на когнитивни процеси, Работа с проекции и проективно-метафорични карти, Спешна медицина, Статистически методи за обработка на научни проучвания в медицината, Клинична хомеопатия и др.

2. Академично развитие:

- през 2015 г. след успешна защита на дисертационен труд на тема „Качество на живот при пациенти с шизофрения и биполарно афективно разстройство с дебют преди осемнадесетгодишна възраст и на техните близки“ придобива образователна и научна степен „Доктор”.

- От 2017 г. след конкурс заема длъжността асистент към Катедра по Психиатрия и медицинска психология, МУ- Пловдив,

- От м. март.2018 г. е главен асистент в Катедра по Психиатрия и медицинска психология, МУ- Пловдив

- От 2018г. и в момента изпълнява и дейността главен административен асистент към Катедрата.

Оценка: Д-р Арабаджиев изгражда професионалните и изследователските си качества в академична общност с утвърдени добри традиции и признати в страната постижения в психиатричната наука. Постоянният стремеж за придобиване на задълбочени теоретични знания и практически умения в колаборацията със Световната асоциация по Позитивна и транскултурална психотерапия, българската асоциация по Хипноза и хипнотерапия и Дружество по позитивна психотерапия България, както и разнообразните му научни интереси водят до израстването на д-р Арабаджиев като висококвалифициран специалист и изследовател.

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

Представените материали за конкурса са в пълен обем и в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на МУ – Пловдив. Подкрепени са с изчерпателен доказателствен материал по основните направления – професионална активност, академично развитие, преподавателска и научна дейност, включително официална справка за публикациите и цитиранията.

Представени са 22 научни разработки, от които:

- публикувани статии в чуждестранни списания с импакт фактор – 7;
- публикувани статии в български реферирани списания без импакт фактор - 4
- публикувани статии в национални списания и научни сборници – 7
- публикувани резюмета в чуждестранни списания без импакт фактор – 1;
- публикувани резюмета в български реферирани списания без импакт фактор –

2

- съавтор е в монографията «Работа с ученици с хиперактивност и дефицит на внимание».

Д-р Арабаджиев участва в авторския колектив на **4 учебника:** Учебник по Психиатрия за студенти по медицина на български и английски език и Учебник по Медицинска психология за студенти по медицина на български и английски език.

Цитиранията на научните трудове на д-р Арабаджиев са 95, всички в реферирани списания

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

1. Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност;

Д-р З. Арабаджиев участва в конкурса с **28 научни труда - 19 научни публикации, две монографии, 4 учебника и 3 научни съобщения. Научните публикации** включват Автореферат от дисертационен труд с придобита образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Психиатрия” на тема „Качество на живот при пациенти с шизофрения и биполарно афективно

разстройство с дебют преди осемнадесетгодишна възраст и на техните близки“ и **18 реални статии в научни списания и сборници.**

Научната продукция и публикационна активност на д-р Арабаджиев е съсредоточена в следните направления:

Изследване на пътищата на взаимодействие между средата и психопатологията

За първи път в България са изследвани различните пътища на взаимодействие между наличните зелени и сини пространства в жилищните райони и психичното благополучие. Получените резултати представляват съществен принос за изясняване на етиопатогенезата на психичните разстройства от невротичния и афективния кръг. Те доказват връзката между биологичната единица, психиката и средата и аргументират необходимостта от поддържане на равновесие в цялостната екосистема за нормалното функциониране на човешкия организъм.

Изследване на превантивната роля на зелените пространства

Съществен приложно-практически принос представляват проучванията върху взаимовръзката между шума, зелените пространства и психичното благополучие, които обосновават прилагането на различни неконвенционални методи за въздействие върху генезата, хода и изхода от психичните страдания. Установена е важната им роля за намаляване на честотата, потенциране на ефекта от лечението в активната фаза и ускоряване на процеса на рехабилитация и ресоциализация на засегнатите индивиди.

Обзорни разработки по киберпсихология

Д-р Арабаджиев е един от първите специалисти по психично здраве у нас, който публикува обзорни разработки в една сравнително нова психологична модалност – Психология на виртуалното пространство. В неговите анализи проличава индивидуален и професионален прочит на поведенческите зависимости и на поведението на индивида във виртуалното пространство. Разгледани са съвременни аспекти на феномени като: дезинхибиция на поведението в киберпространството, проявата на сексуалното поведение и др. Формулирана е нова хипотеза за формирането на Аз-образа и дисоциативния конфликт, като посока за психодинамична диагностика и психологична преработка. Въведен е термин „третият родител“ в лицето на „смарт-устройствата“, които служат като компромисен вариант при отглеждането на децата.

Изследване на фрустрационните реакции

За първи път в България е направено подробно оригинално проучване на фрустрационните реакции на пубертетната възрастова криза в два възрастови диапазона, не само на подрастващите, но и на стила на поведение на техните родители. Получените резултати подпомага различните специалисти за по-доброто разбиране на емоционалните, когнитивните и поведенческите реакции на подрастващите. Предложен е подход за емпатийно справяне с кризисната проблематика и излизане от кризата с едно ново психологично съдържание, което да даде началото на по-адаптивни стратегии.

2. Научна активност – разпространение и приложение на научно-практическите постижения на кандидатата сред научната общност:

Д-р Арабаджиев е с утвърден авторитет у нас, участва активно и редовно като лектор на студентските „Дни по психично здраве“, ръководи курсове за следдипломно обучение в различни области - психология, психотерапия, сексология, обща и клинична психопатология. Изнасял е доклади на световни конференции и семинари в Германия и Турция, с което допринася за разпространение на резултатите от научните изследвания в клиничната практика.

Безспорен приложно-практически принос на Д-р Арабаджиев е съавторството му в множество колективни книги и монографии: „Медицина и психология“, „Психопатология казуси“, двуезични учебници по „Медицинска психология“ и „Психиатрия за студенти по медицина“. Уникално по своята стойност е училищно ръководство за „Работа с ученици с хиперактивност и дефицит на вниманието“.

3. Участие в изпълнение и ръководство на проекти:

Д-р Арабаджиев има участие в национален научен проект „Млади учени и постдокторанти“, който изследва наличието на психологическа корелация между определени личностни характеристики и локус на контрол, както и предиктивната им стойност при избора на антидепресант.

4. Научно-творчески постижения (научен авторитет):

Д-р Арабаджиев е получила признание за научните си постижения у нас и в чужбина. Той е член на Българска психиатрична асоциация, Дружество по позитивна психотерапия България, Българска асоциация по хипноза, World Association for Positive and transcultural Psychotherapy. Рецензент е на списанието на Световната асоциация по Позитивна и транскултурална психотерапия (WAPP), Висбаден, Германия „The Global Psychotherapist“ и на списание “Frontiers”.

IV. Оценка на монографичния труд или равностойни публикации, представени за участие в конкурса за „ДОЦЕНТ”

Д-р Арабаджиев е съавтор на монографията „Травми, кризи и кризисни интервенции”. Монографията съдържа 25 глави, разпределени в 6 части, отпечатана е върху 222 страници. В нея е представен аналитичен обзор и задълбочено изследване върху преживяването и преодоляването на кризите и травмите в живота на индивида – актуален проблем в световен мащаб, който придобива още по-голяма значимост в период на пандемия от смъртоносно заболяване. Ясно и подробно е дефинирана спецификата на отделните травматични моменти не само във възрастните кризи, но и при личностните и ситуативните кризи. Представена е богата информация в каква посока да се провежда психо-социална терапия и рехабилитация, както на преживяващите криза, така и на техните близки. Предложени са адаптирани протоколи, които могат да бъдат прилагани при най-честите кризисни интервенции.

Монографичния труд на д-р Златослав Арабаджиев в съавторство с д-р Стефанка Томчева, съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, както и добри практики, които представляват оригинален принос в науката и психологичната терапия. Той е подходящ за специалисти по психично здраве и студенти в тези направления, а също и за по-широк кръг от хора, ангажирани в сферата на обществените отношения.

V. Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж).

Доказателство за качествата на научните публикации на кандидата е високата им международна оценка, отразена в големия брой позитивните цитирания (177 от 2016г. до сега).

Представените в конкурса цитирания на научните трудове са 95, всички от чуждестранни автори в реферирани списания. Д-р Арабаджиев има Индекс на Хирш 5 и i10- index 4.

Оценка: Анализът на данните показва, че научната продукция е резултат от дейността на изграден изследовател, способен да избира цели, насочени към развитие на научно познание в определена област, да определя адекватно средствата за тяхното реализиране и да оценя мястото на получените данни сред световните постижения в областта. Публикациите и цитиранията в престижни списания потвърждават значимостта на научните изследвания. Д-р Арабаджиев проявява оригиналност и творчество при научните си разработки и успешно обосновава постулираните хипотези за конфликтната динамика.

VI. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност, вкл. научно ръководство на студенти, докторанти, специализанти.

Д-р Арабаджиев има над 5 годишен опит в преподаването като асистент към Катедра психиатрия и медицинска психология на МУ-Пловдив. Той участва активно в практическото обучение на студенти по медицина и дентална медицина от 2016 г. до сега. В периода 2018-2021 г. – води лекции и практически упражнения по психиатрия на специалност “Рехабилитатор” към МК. През целия си преподавателски стаж води практически упражнения на студенти по медицина и дентална медицина на български и английски език и участва в обучението по програма „Erasmus”. От 2016 г. и до сега допринася за обучението на общопрактикуващи лекари. От 2020 г. д-р Арабаджиев е ръководител на три програми за СДО с продължителност от 2 семестъра за всяка: „Психология и психотерапия на кризите“, „Сексология“ и „Интегративна психотерапия и на два едномесечни курса: „Медицинска психология“ и „Обща и клинична психопатология“. Съгласно академичната справка за последните 3 академични години, учебната му натовареност е над приетата за норматив (средно над 150%).

Д-р Арабаджиев участва в авторския колектив на 4 учебника – „Психиатрия“ за студенти по медицина на български и английски език и „Медицинска психология“ за студенти по медицина на български и английски език. Съдейства за изготвянето на тестове и учебни материали преди и по време на обучението в електронна среда.

Оценка: Изложените данни са основание да се направи заключението, че Д-р З. Арабаджиев е квалифициран и опитен преподавател с умения да адаптира обема и степента на сложност на преподаваната материя към нуждите на обучаващите се. Нивото на владеене на английски език определя ефективното му участие в преподаването на чуждестранни студенти.

VII. Критични бележки и препоръки - нямам.

VIII. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели.

Анализът на представените от Д-р Арабаджиев материали за участие в конкурса в т.ч. административни документи и доказателствен материал за научната активност, учебно- методична и преподавателска дейност напълно съответстват на задължителните условия съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за устройство и дейността на МУ-Пловдив, а научните публикации и цитирания значително надхвърлят задължителните наукометрични показатели.

IX. Заключение

Изложеното по-горе ми дава основание да направя заключението, че кандидатът напълно отговаря на задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за академичната длъжност „ДОЦЕНТ” и убедено давам положително становище за присъждане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ”, по научната специалност ПСИХИАТРИЯ, в Катедра по Психиатрия и медицинска психология при МУ – Пловдив на Д-р Златослав Петров Арабаджиев, дм.

14.12.2021

Гр. Пловдив

Изготвил становището:

/Проф. Д-р Анастасия Г. Тренова, дмн/